

PROJECTE LINGÜÍSTIC CEIP PERICOT

DEFINICIÓ I FUNCIÓ DEL PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

El PLC, com a part del PEC, és el recull organitzat de les intencions i acords que sobre les propostes educatives per a l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües ha elaborat el claustre escolar, havent estat posteriorment aprovat pel Consell Escolar com a marc representant de la comunitat educativa.

El PLC té la funció de garantir el dret de tot l'alumnat del Centre de poder fer servir el català i el castellà per a finalitats múltiples, de manera oral i escrita, amb l'ús dels diferents mitjans de comunicació amb els llenguatges que vehiculen. I en el que respecta a la llengua anglesa, mirar d'assolir el màxim de competència comunicativa en el que voldriem s'arribes a convertir en una veritable tercera llengua de la nostra escola.

Per aconseguir-ho, el PLC haurà de considerar diferents àmbits: l'entorn social de l'escola, el centre com a espai comunicatiu i les classes concretes.

Aprenem llengua perquè aprenem molts coneixements i vehiculem moltes experiències vitals, i la llengua ajuda a esdevenir ciutadans i ciutadanes conscients i participatius. És a dir, aprendre llengua és aprendre al llarg de tota la vida. Per això no tindria sentit plantejar la llengua des d'un àrea curricular, sinó que caldrà fer-ho des de tot el plantejament curricular dins un àmbit que abasti totes els components del claustre, perquè estem parlant d'uns sabers transversals que són a la base de tot el que es fa als centres escolars.

CONSIDERACIONS GENERALS

El present Projecte Lingüístic del CEIP Pericot recull els aspectes relatius a l'ensenyament i l'ús de les llengües a la nostra escola. Els tractament específic de cadascuna d'elles estarà posteriorment seqüenciat al Projecte Curricular de Centre.

El Projecte Lingüístic parteix dels següents documents normatius:

- Llei 7/1983 de 18 d'abril, de Normalització Lingüística.
- Llei 1/1998 de 7 de gener, de Política Lingüística.
- Decret 75/1992, de 9 de març, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'Educació Infantil, Primària i Secundària Obligatoria.
- Decret 94/1992, de 28 d'abril, pel qual s'estableix l'ordenació curricular de l'Educació Infantil.
- Decret 95/1992, de 28 d'abril, pel qual s'estableix l'ordenació curricular de l'Educació Primària.

Generalitat de Catalunya

Escola Pericot

C/ Riera de Mus, 19-A

17003 Girona

Tel. 972228524

b7008675@xtec.cat

- Decret 223/1992, de 25 de setembre, de modificació dels decrets 95/1992 i 96/1992 de 28 d'abril.
- Decret 142/2007 Currículum d'Educació Primària. Àmbit de Llengües.

Com a part del PEC, ha de promoure entre tot l'alumnat:

1. El respecte cap a totes les llengües.
2. La valoració positiva de la diversitat lingüística.
3. La desaparició dels prejudicis lingüístics.
4. La importància de l'aprenentatge d'una nova llengua.

MARC TEÒRIC DEL PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

Aquest document té el seu origen en el fet que ens trobem en un moment on cal plantejar-se no sols quin ha de ser el paper de la llengua catalana a la nostra escola sinó que també hem tenir present quin model oferir on s'expressi quin hauria de ser el paper de les diverses llengües curriculars: català, castellà i anglès.

El panorama sociolingüístic no és el mateix del de fa uns anys quan es va desenvolupar el model d'immersió lingüística. El futur de la nostra comunitat lingüística s'ha de bastir en un nou context on caldrà fer una aposta clara pel plurilingüisme i pel respecte a la diversitat lingüística. Sense tenir clares aquestes premisses, difícilment podrem garantir un dels principals objectius del nostre sistema educatiu: transmetre la llengua pròpia del país, tant a les persones que la tenen com a primera llengua, com per als que la tenen com a segona; potenciant, alhora, pautes d'ús lingüístic favorables al català.

És aquest el gran repte de l'educació a Catalunya en temes lingüístics, i el CEIP Pericot vol assumir-lo amb un protagonisme absolut. Així, en acabar l'ensenyament obligatori, hauríem d'haver aconseguit que el català fos la llengua primera, la llengua necessària, en tots els àmbits de la vida escolar. Ara bé, tal i com diu Pere Mayans *"Si la política lingüística no és transversal i no incideix en el món econòmic, en el món sociocultural, en la indústria del lleure..., difícilment les nostres escoles i els nostres instituts podran capgirar la situació en la qual viu la llengua catalana"*. Per tant, nosaltres voldríem aportar de manera molt conscient el nostre granet de sorra per aconseguir aquesta fita, si bé caldrà sumar esforços per tal que tot el que es faci des de l'escola no quedi en el no-res.

En tot aquest repte reafirmaríem quina és la llengua de cohesió social en la Catalunya actual, però això no implica que el nostre Centre no hagi de fer possible el coneixement de la llengua castellana, l'ensenyament de la qual ha de tenir garantida una presència adequada en el currículum, de manera que tot l'alumnat, qualsevol que sigui la seva llengua habitual en iniciar l'ensenyament, ha de poder-la utilitzar normal i correctament al final de l'educació obligatòria.

Un altre factor que incideix de manera clara a l'hora d'elaborar un projecte d'aquest tipus és l'arribada d'alumnes estrangers. L'arribada de la nova immigració ens ha de servir per treballar dos objectius. D'una banda, els mestres hem de saber explicar que la diversitat lingüística no és un problema, sinó que és part de la riquesa cultural del món, un dels mitjans que tenim els humans d'adequar-nos a l'entorn.

L'objectiu ha de ser clar: poder valorar tot allò que ens aporten els nostres estudiants i demostrar-los que nosaltres també ens interessem per allò que, en

principi, no és nostre. Paral·lelament, i de forma optativa i quan sigui possible pel nombre de parlants, cal que la nova immigració tingui l'oportunitat d'aprendre en el marc escolar la llengua del seu país d'origen (segurament el més adient és fer-ho en el marc de les extraescolars). La Catalunya del segle XXI necessita de persones que, a part del català, siguin competents amb el màxim de llengües possibles.

Creiem que les persones som plurilingües, i que per tant som capaces de parlar i entendre varies llengües sempre que es garanteixi els medis on aquestes es parlin de forma útil i amb naturalitat en contextos emocionalment positius. Si som capaços de propiciar aquests espais de comunicació, els aprenentatges es duran a terme de manera natural i significativa.

L'escola és el primer lloc de trobada social després de la família. Si des de l'escola estem oberts a diferents cultures i llengües i si les famílies estan d'acord amb aquest projecte nostre, estem convençuts que facilitarem l'obertura dels nostres nens i nenes cap a altres llengües i cultures.

Aquestes són les intencions que configuren la base del nostre projecte lingüístic, el qual implica la presència del català, el castellà i l'anglès des d'educació infantil, erigint-se la llengua com a eix transversal a les àrees curriculars.

En definitiva, ens agradaria que des de la nostra escola fer una aportació a la proposta per a una Catalunya que ha d'assegurar el futur de la llengua catalana i que ha d'estar oberta al món més que mai. Ciutadans i ciutadanes que tinguin el català com la seva llengua de relació habitual, però que, a més, coneguin perfectament el castellà i es puguin comunicar en anglès.

SITUACIÓ LINGÜÍSTICA DE L'ENTORN ESCOLAR

Una qüestió important a tenir molt en compte és que la nostra escola abasta alumnes d'un ampli radi corresponent al centre de Girona, i que el fet de començar el curs escolar amb vacants afavoreix que durant tot els curs se'ns vagin adjudicant noves matrícules corresponent a famílies immigrants que arriben a la nostra ciutat.

Respecte a la immigració cal dir que estem observant que els pares solen aprendre el castellà però no fan el pas paral·lel o posterior d'aprendre el català.

1. La llengua de l'entorn.

Actualment ja no tenim una proporció semblant de famílies catalano-parlants i castellano-parlants sinó que domina les segones, si bé en aquest segon grup hi entren les famílies les llengües maternes de les quals són estrangeres, d'entre les quals domina el castellà sud-americà, el romanès i el portuguès.

2. La llengua a l'escola.

No podem parlar d'una situació homogènia degut a la peculiar situació del nostre Centre. Un bon nombre de pares i mares es dirigeixen al professorat en català, i un percentatge cada cop més alt ho fan en castellà. Una minoria intenten comunicar-se com poden; amb un reduït vocabulari en castellà o a través d'un intèrpret.

El personal del Centre es dirigeix a les famílies segons la llengua que utilitzen, si bé les reunions generals es fan sempre en català.

Voldríem assolir el compromís que, en cas de famílies nouvingudes les quals desconeixen el català, durant el primer curs escolar des de l'escola se'ls parlaria en castellà amb la finalitat de facilitar la comunicació, amb el compromís que durant el segon any ens puguem dirigir a ells en català. Aquesta proposta porta implícita el fet d'afavorir que les famílies s'interessin per comprendre el català, llengua que el seus fills/es aprendran al centre. Ens trobem que hi ha famílies que malgrat portar varis anys a Catalunya no tenen cap coneixement d'aquesta llengua per fet de no tenir contacte amb ella.

Les circulars informatives són sempre en català i les notes particulars a les agendes queda a criteri del professorat, sempre segons la comprensió de les famílies.

Els professors es dirigeixen als alumnes en català, però també ho fan en castellà amb alumnat nouvingut de països de parla hispana o de la resta de

Generalitat de Catalunya

Escola Pericot

C/ Riera de Mus, 19-A

17003 Girona

Tel. 972228524

b7008675@xtec.cat

l'Estat Espanyol durant els primers moments d'incorporació a l'escola, però sols en ocasions puntuals per tal d'assegurar la comprensió d'indicacions concretes. Aquest ús limitat del castellà s'anirà abandonant a mesura que el professorat comprova una comprensió mínima del català.

La llengua de comunicació entre els alumnes varia força d'un curs a l'altra. I si bé es dirigeixen als mestres en català una part considerable solen parlar entre ells en castellà tot i no ser, de vegades, la llengua familiar de bona part de l'alumnat.

COM VOLEM TRACTAR LES LLENGÜES DES DEL NOSTRE CENTRE

Creiem en les llengües com instruments de vital importància en la vida individual i social de les persones, perquè són les mitjanceres entre les persones i entre elles i el seu entorn. Nosaltres pretenem que les llengües siguin sistemes vius de comunicació.

Degut a les edats escolars del nostre centre, infantil i primària, la llengua oral esdevé fonamental. Per tant, tot el treball implicat en la seva estructuració i potencial desenvolupament tindrà caràcter preferent.

Els adults sabem que tant el context com el tema són molt importants en la nostra vida. Per tant també ho seran a l'escola, on es treballarà la llengua en diferents situacions dins i fora de l'aula. Volem que quedin llunyans els temps en els quals l'aprenentatge de les llengües quedava limitat al treball sobre els llibres corresponents.

Ens proposem que la llengua sigui viscuda pels seus parlants. Els nostres nens i nenes l'han d'aprendre mentre la utilitzen. És a dir mentre actuen, observen, experimenten i s'expressen. Volem ensenyar i aprendre a conèixer fent un ús reflexiu de la llengua.

La nostra aposta no passa per eliminar les classes de llengua tal i com les hem conegut fins ara, sinó que volem ampliar significativament la seva presència per tal que esdevinguin eines vives de veritat. I quina millor manera que fent-les servir?.

Les llengües s'aprendran en contextos educatius i en situacions d'ensenyament i aprenentatge pròpies de totes les àrees curriculars. En aquestes situacions s'aprenen coneixements específics de les distintes àrees a l'hora que s'aprèn a conversar, a relatar, a raonar argumentant les pròpies opinions, s'aprèn a utilitzar la llengua amb propietat.

Els tractament donat a cada llengua serà diferent. Avancem però, que el castellà tindrà una presència testimonial durant P3 i P4, ampliant-se posteriorment a partir de P5. El castellà és la llengua que els nens i nenes solen conèixer però que no tots parlen, i l'anglès és una llengua que ni coneixen ni parlen. Per tant, l'ensenyament i aprenentatge d'aquestes dues llengües serà diferent tal i com detallarem més endavant.

En el món actual té importància la comunicació en directe, entre els companys de classe, entre mestres i alumnes, entre la gent del nostre entorn en general. Així com també ha pres destacada rellevància els mitjans que faciliten una comunicació ràpida i a grans distàncies entre les persones.

LA NOSTRA APOSTA PARTICULAR

En el nostre Projecte Lingüístic, el llenguatge és considerat com un instrument central en l'aprenentatge dins de totes les àrees curriculars. Traslladar la llengua al paper d'un veritable eix transversal comporta reconèixer que aquesta actua com a mediadora de la comunicació i de la interacció entre els nens i nenes així com entre els alumnes i mestres en tots els moments de l'activitat educativa.

Però a més, la llengua actua com un instrument que possibilita i afavoreix el procés d'estructuració personal del coneixement. El llenguatge ens ajuda a ordenar i organitzar el coneixement que tenim i, alhora, a introduir dins d'aquest els coneixements nous que anem integrant en el dia a dia. Dit d'una altra manera: a mida que anem ensenyant i que van aprenent els diferents continguts de cada àrea, anem ensenyant i van aprenent llengua, van fent seus els continguts de les àrees curriculars

Si en el cas del castellà limitéssim el seu aprenentatge a l'apartat més sistemàtic de la llengua i el treballéssim sols a partir dels llibres de text, ens trobaríem que sols treballem amb textos i contextos literaris. D'aquesta forma, tot i que s'ensenyi de forma artificial la utilització de diferents tipus de textos, privem al nostre alumnat la possibilitat d'emprar amb normalitat la llengua en contextos reals que són els que obliguen a emprar-la i estructurar-la amb correcció. Aquest marc real volem fer-lo possible en diferents situacions d'ensenyament i aprenentatge en diferents àrees del currículum, per tal que els nens i nenes puguin aprendre la llengua a la vegada que aprenen coneixements de les àrees, tant coneixements conceptuals com procedimentals, com actitudinals.

OBJECTIUS

1.- Conèixer i utilitzar correcta i apropiadament la llengua catalana tant oralment com per escrit emprant-la com a llengua vehicular i d'aprenentatge en tots els àmbits: relacional, administratiu, de comunicació i d'instrucció-aprenentatge.

2.- Aconseguir un domini oral i escrit de la llengua castellana que permeti als/les alumnes utilitzar-la apropiadament com a font d'informació i vehicle d'expressió, i poder-se relacionar adequadament fora de l'àmbit de Catalunya.

3.- Comprendre i expressar en llengua anglesa missatges senzills dintre d'un context.

4.- Adquirir els coneixements prescrits i la competència lingüística adequada en català i en castellà al final de l'etapa d'Educació Primària per a tenir un domini paritari d'ambdues llengües.

5.- Desenvolupar les capacitats expressives i comunicatives dels/de les nens i nenes per a ser interlocutors actius i receptors d'informació, crítics, i per tant, lliures; buscar recursos i estratègies per a despertar el gust per la lectura, tant en català com en castellà i anglès.

MESURES ORGANITZATIVES I TRACTAMENT DE LES LLENGÜES

En aquest apartat s'establiran els principis d'actuació per al tractament curricular de cadascuna de les llengües (català, castellà i anglès) que s'imparteixen al Centre, així com també la temporització de les mateixes per al seu desenvolupament a l'horari del Pla Anual. També s'estableixen uns principis per a l'ús de la llengua catalana en les relacions internes i externes.

Planificació

Primera llengua: Català

La llengua catalana serà la llengua que tots/es els/les alumnes utilitzaran com a llengua vehicular i d'instrucció aprenentatge en l'Educació Infantil i Primària. Les activitats orals i escrites, les exposicions del/de la mestre/a, el material i els llibres de text, així com les activitats d'avaluació es faran en llengua catalana en la pràctica totalitat del període lectiu.

Atesa la diversitat dels grups d'alumnes que en els nostres Centres hi ha, s'intentarà, en la mesura de les possibilitats, desdoblar-los el màxim possible a l'hora de treballar aquesta primera llengua, sobretot a Cicle Inicial, amb la finalitat d'aconseguir el ple assoliment de l'aprenentatge de la lecto-escriptura.

Educació Infantil

Tenint en compte el punt anterior, en aquesta etapa de l'Educació Infantil s'utilitzarà com a llengua vehicular i d'aprenentatge, quasi exclusivament la llengua catalana; s'iniciarà a P-3 a nivell oral, introduint-se a l'últim trimestre la pre-escriptura (domini del traç), que es continuarà a P-4. S'iniciarà, a partir de P-5 la lecto-escriptura. Caldrà, però, d'acord al Pla Anual i de les característiques en l'aspecte maduratiu dels/de les alumnes, facilitar la flexibilitat en la introducció de la pre-escriptura i la lecto-escriptura més aviat o més tard.

Els/les Mestres-Tutors/es d'aquests grups d'alumnes seran els/les que impartiran la pràctica totalitat de les àrees. Els mateixos tutors o bé altres mestres del mateix cicle o si s'escau de diferent cicle impartiran sessions en castellà i anglès. Aquestes sessions seran sempre orals, i la seva proporció respecte a la distribució horària quedarà registrada al Pla Anual.

Educació Primària

Cicle Inicial:

En aquest primer Cicle de l'Educació Primària es faran la pràctica totalitat de les àrees usant la llengua catalana com a llengua vehicular i d'aprenentatge, a excepció de la llengua castellana i la llengua anglesa.

El/La mestre/a tutor/a del grup d'alumnes serà el/la qui impartirà l'àrea de llengua catalana en aquest Cicle. El propi tutor o un altre mestre farà les sessions corresponents de castellà, i l'especialista en anglès les d'aquesta llengua.

També es dedicarà una sisena hora a activitats en aquestes dues llengües.

El castellà també tindrà presència en l'estudi del medi natural i social, la qual quedarà establerta en el Pla Anual.

Cicles Mitjà i Superior

També en aquest Cicle s'usarà la llengua catalana en totes les àrees com a llengua vehicular i d'aprenentatge, amb les excepcions de la castellana i l'estrangera. Serà també el/la mestre tutor/a del grup d'alumnes qui haurà d'impartir aquesta primera llengua.

Es mantindrà la presència del castellà i de l'anglès en les sisenes hores, així com del castellà en assignatures de medi.

Caldrà esperar a comprovar els primers resultats en el cicle inicial per contemplar la possibilitat d'impartir parts d'altres matèries en llengua castellana i anglesa.

Segona Llengua: Castellà

El procés d'aprenentatge de la llengua castellana es desenvoluparà des de la comprensió, primer a l'expressió oral i expressió escrita progressivament.

Els alumnes s'iniciaran en l'aprenentatge sistemàtic de la llengua castellana en el Cicle Inicial. De forma oral tindrà presència des de P3, i escrita quan el/la nen/a domini la competència de lecto-escriptura en la primera llengua, al final del primer any del Cicle.

En aquesta àrea s'utilitzarà aquesta llengua en totes les activitats orals i escrites: les exposicions del/de la mestre/a, el material didàctic, els llibres de text, les proves. Per tal que el seu ús sigui realment el d'una llengua viva, el castellà també serà llengua d'aprenentatge en alguna sisena hora i en diferents

unitats de medi social i natural. Més endavant es contemplarà la possibilitat d'ampliar el seu radi de presència a alguna unitat de matemàtica.

En la mesura de les possibilitats s'intentarà que aquesta llengua la imparteixi un/a altre/a Professor/a que no sigui el/la Tutor/a dels/de les alumnes.

Estructures comunes

Les estructures comunes, referides només a l'Educació Primària, tindran, preferentment, com a llengua vehicular i d'aprenentatge el català. Caldrà, però, tenir en compte les necessitats del grup d'alumnes en una o altra llengua, per a reforçar-la en aquest període horari. També, si les necessitats de reforç en castellà són bastant notòries, caldrà plantejar-se introduir més sessions en llengua castellana com a llengua d'aprenentatge.

Tercera llengua: Anglès

La primera llengua estrangera que s'introduirà en la nostra escola és l'Anglès. Aquesta àrea serà impartida per un/a mestre/a especialista, així com per part del professorat amb competència suficient per poder impartir aquesta matèria,

L'aprenentatge d'aquesta llengua es realitzarà des d'un enfocament comunicatiu, participatiu i molt gradual, anant de la comprensió oral i escrita a l'expressió oral per acabar en l'expressió escrita.

L'anglès serà la llengua vehicular pel que fa al desenvolupament de la classe, s'utilitzarà aquesta llengua en totes les activitats orals i escrites: les exposicions del/de la mestre/a, el material didàctic, els llibres de text, les proves, ... Per a qüestions personals i explicacions que ho requereixin es podrà usar la llengua habitual.

Els/les alumnes s'iniciaran en l'aprenentatge de l'Anglès a Educació Infantil de manera oral, i amb una metodologia bàsicament lúdica i comunicativa.

La mateixa dinàmica s'aplicarà al llarg del Cicle Inicial, si bé s'incrementarà el número de sessions a quatre o cinc setmanals a partir dels recursos humans i materials disponibles

A Cicle Mitjà es farà especial èmfasi en la comprensió i l'expressió oral, mentre que al final d'aquest Cicle i al Cicle Superior es treballarà, a més, l'expressió i comprensió escrites.

Durant tota la Primària es dedicaran sisenes hores a la llengua anglesa, amb especial èmfasi a la seva aplicació a diferents matèries i prioritant l'ús de recursos audiovisuals.

Educació Infantil

El següent quadre fa referència a la presència del castellà i l'anglès a Educació Infantil. Per sessió cal comptar estones de treball d'entre mig hora i quaranta-cinc minuts.

Les sessions de treball en castellà a P3 i P4 consistiran en explicar contes per part dels mestres i de petites estones de conversa entorn al tema del conte. La sessió de treball en castellà a P5 es concretaria en alguna part del quadern de treball habitual de l'alumne però amb la conversa i les indicacions en llengua castellana.

	<i>Llengua castellana</i>	<i>Llengua anglesa</i>
P3	2 sessions	2 sessions
P4	2 sessions	3 sessions
P5	2 sessions més una de treball dirigit	3 sessions

El següent quadre de temporització afecta només a l'horari dels/de les alumnes d'Educació Primària. S'entén per hora o sessió al període d'instrucció aprenentatge d'una àrea o matèria determinada per un interval de temps mínim de tres/quarts d'hora (3/4) a un màxim d'una hora (1 h.).

Cicles/Àrea	<i>Cicle Inicial</i>	<i>Cicle Mitjà</i>	<i>Cicle Superior</i>
<i>Llengua catalana</i>	210 hores 3h setmanals per nivell	210 hores 3h setmanals per nivell	210 hores 3h setmanals per nivell
<i>Estructures comunes</i>	105 hores 1'5 hores setmanals	70 hores 1 h setmanal per nivell	70 hores 1 h setmanal per nivell
<i>Llengua castellana</i>	210 hores 3h setmanals per nivell	210 hores 3h setmanals per nivell	210 hores 3h setmanals per nivell

Llengua anglesa	70 hores 1h setmanal per nivell	210 hores 3h setmanals per nivell	210 hores 3h setmanals per nivell
------------------------	------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------

Aquest quadre horari ha d'ésser el Marc referencial per a l'organització dels horaris referents a les àrees de llengües que s'han d'incloure al Pla Anual.

Comunicacions

El CEIP Pericot farà ús de la llengua catalana com a llengua vehicular en tots els àmbits, tant de relació amb els/les alumnes, relació amb els/les Pares/Mares/Tutors/es, com entre els/les Mestre/es i Personal no Docent, així com també amb l'Administració en general.

S'elaboraran els informes, certificacions, cartes, avisos, ..., en català, pel que fa a la llengua escrita; qualsevol tipus de relació amb Entitats que no pertanyin a l'àmbit de la Comunitat Catalana, la comunicació serà amb ambdues llengües (català i castellà) o bé en castellà.

També s'usarà formalment la llengua catalana, de forma oral, en les entrevistes amb els/les Pares/Mares/Tutors/es sempre i quan ens consti la seva comprensió, així com amb els/les alumnes i persones relacionades, directa o indirectament amb l'escola, i entre els/les Professors/es del Claustre.

AVALUACIÓ

El present PL queda sotmès a la legalitat vigent i al Projecte Educatiu del CEIP Pericot, i serà susceptible de modificació a través de la Memòria Anual, i de revisió periòdica, d'acord al Pla Anual del Centre.